

Crna Gora
SKUPŠTINA CRNE GORE
-Odbor za ekonomiju, finansije i budžet-
Broj: 00-63-7/15-
Podgorica, 17. jun 2015. godine

SKUPŠTINI CRNE GORE

PODGORICA

Na osnovu člana 77 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor za ekonomiju, finansije i budžet Skupštine Crne Gore, sa 101. sjednice održane 1. juna 2015. godine, podnosi

IZVJEŠTAJ

sa **KONTROLNOG SASLUŠANJA** dr Petra Ivanovića - ministra poljoprivrede i ruralnog razvoja, dr Radoja Žugića - ministra finansija, dr Vladimira Kavarića - ministra ekonomije, mr Ivana Boškovića - predsjednika Komisije za koncesije, dr Božidara Vuksanovića - direktora Uprave za inspekcijske poslove, dr Milana Lakićevića - direktora Poreske uprave, Radoša Šućura - direktora Uprave za šume i Zorana Jankovića - direktora Uprave za vode, na temu **„Sprovođenje politike, odnosno zakona u oblasti koncesija, sa osvrtom na realizaciju zaključaka Skupštine Crne Gore donijetih povodom razmatranja Izvještaja o radu Komisije za koncesije za 2013. godinu („Sl. list Crne Gore“ br. 31/14)“.**

Odbor je u skladu sa članom 75 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, na inicijativu poslanika Aleksandra Damjanovića, donio Odluku o kontrolnom saslušanju, većinom glasova ukupnog broja članova, na sjednici održanoj 29. aprila 2015. godine. Predsjednik Odbora, Aleksandar Damjanović, podsjetio je da je Skupština Crne Gore na predlog Odbora za ekonomiju, finansije i budžet u dva navrata, usvojila zaključke koji se odnose na oblast koncesija, te da je zaključcima od 16. jula 2014. godine, između ostalog, definisano da subjekti revizije Državne revizorske institucije (DRI), dostave izjašnjenja o preduzetim mjerama na ispunjavanju preporuka, zatim da se pristupi izmjeni Zakona o koncesijama, kako bi se na kvalitetniji način regulisala navedena oblast.

I Odbor je, u odnosu na predmet rasprave, raspolagao sa: Nacrtom zakona o javno - privatnom partnerstvu, Izvještajem o reviziji prihoda budžeta Crne Gore po osnovu zaključenih ugovora o koncesijama za korišćenje prirodnih bogatstava, Izvještajem o reviziji Registra ugovora o koncesijama, kao i Izvještajem o stanju duga po osnovu koncesija i pregledom poreskih dužnika iz oblasti koncesija koji je dostavljen od strane Poreske uprave. Ministarstvo finansija dostavilo je materijal koji se odnosi na Informaciju o realizaciji Akcionog plana za implementaciju preporuka DRI na kraju prvog kvartala 2015. godine, koji ne sadrži dio koji se odnosi na zaključak broj 4 Skupštine Crne Gore, od 16. jula 2014. godine, a kojim se, između ostalog, traži da Vlada Crne Gore u okviru četvrtog kvartalnog Izvještaja obavijesti Skupštinu Crne Gore i o realizaciji preporuka koje se odnose na oblast koncesija.

U skladu sa skupštinskim zaključcima, Odboru su dostavljeni izvještaji sljedećih subjekata revizije: Ministarstva ekonomije, Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, Lučke uprave i Uprave za inspekcijske poslove.

DRI je dopisom od 26. maja 2015. godine (00-63-7/15-34/5) obavijestila Odbor da su izvještaje o realizaciji preporuka dostavili sljedeći subjekti: Uprava za šume, Poreska uprava, Uprava za inspekcijske poslove i Ministarstvo ekonomije.

Konstatovano je da Uprava za vode, shodno zaključcima, nije dostavila izvještaj ni Odboru, ni DRI, kao i da Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja nije dostavilo izvještaj DRI-u.

Pozivu za kontrolno saslušanje nije se odazvao, dr Vladimir Kavarić, ministar ekonomije, zbog ranije preuzetih obaveza o čemu je obavijestio Odbor 29. maja 2015. godine (sjednica sazvana 15. maja 2015. godine).

Dogovoreno je da se na sjednici vodi rasprava, u vidu postavljanja pitanja i dobijanja odgovora.

Lica pozvana na saslušanje, između ostalog, obavijestila su Odbor o realizaciji preporuka DRI odnosno, zaključaka Skupštine i po njihovom mišljenju ukazali:

- **Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja**, realizovalo preporuke DRI, izuzev preporuke koja se odnosi na destimulisanje izvoza drvne mase u vidu trupaca, rezane građe i ogrijevnog drveta, iz razloga što je preporuka osjetljiva sa aspekta sprovođenja politike Svjetske trgovinske organizacije (STO), te da je u cilju realizacije iste, pripremljen Predlog pravilnika kojim bi se preciznije definisalo pitanje izvoza oblovine.
- **Uprava za inspekcijske poslove**, postupila po svim segmentima preporuka koji su se odnosili na nju.
- **Uprava za šume**, u domenu svoje nadležnosti i mogućnosti realizovala preporuke DRI.
- **Poreska uprava**, ispoštovala preporuke DRI u domenu svoje nadležnosti.
- **Uprava za vode**, ispunila preporuke DRI i ukazano da određene preporuke nijesu odgovarale stvarnom stanju.

II U raspravi su učestvovali poslanici: Zoran Jelić, Strahinja Bulajić, Veljko Zarubica, Srđan Milić, Filip Vuković, Goran Tuponja, Milutin Đukanović, Aleksandar Damjanović i Almer Kalač.

Tokom rasprave postavljena su brojna pitanja i iskazani stavovi i mišljenja, koji se mogu rezimirati na sljedeći način:

- a) Postoje značajna neslaganja u evidenciji prihoda države po osnovu koncesija za 2012, 2013. i 2014. godinu, u podacima Poreske uprave, izvještajima o radu Komisije za koncesije i podacima iz završnog računa budžeta države.
- b) Dug po osnovu koncesija, u iznosu od 19,5 miliona eura, je veoma visok, uprkos pojačanoj aktivnosti države na naplati javnih prihoda. Potrebno je iznaći model bolje naplate duga, između ostalog, i jačanjem transparentnosti kroz aktivnosti koje bi se odnosile na objavljivanje liste najvećih poreskih dužnika po ovom osnovu.
- c) U cilju kvalitetnijeg inspekcijskog nadzora u oblasti koncesija potrebno je, kroz angažovanje većeg broja inspektora, ojačati kapacitete određenih inspekcija u okviru Uprave za inspekcijske poslove. Potrebno je utvrditi individualnu odgovornost za, eventualne, štetne posljedice po zaključenim ugovorima o koncesijama.

- d) Komisija za koncesije, bez obzira na prestanak mandata članova prethodne Komisije i kašnjenja u formiranju nove od strane Vlade, treba da dostavi Skupštini i Vladi, Izvještaj o radu za 2014. godinu.
- e) S obzirom da Registar ugovora o koncesijama ne sadrži sve ugovore o koncesijama potrebno je da Komisija za koncesije u najhitnijem roku obezbijedi da se vodi Registar za sve ugovore o koncesijama kao i sve izmjene i dopune ugovora i njegovih priloga.
- f) Potrebno je da nadležni organi urade procjenu efekata korišćenja koncesionih dobara.
- g) Potrebno je utvrditi koliko, po osnovu koncesija, prihoduju lokalne samouprave u odnosu na godišnje planove za davanje koncesija.
- h) U postupku utvrđivanja Predloga zakona o javno - privatnom partnerstvu, nepodno je definisati normu da se Godišnji izvještaj o radu nadležnog organa (Agencija za strane investicije) dostavlja i Skupštini Crne Gore na usvajanje.
- i) Preporuke Državne revizorske institucije, u većem dijelu, su realizovane ili je realizacija u toku.
- j) Pojedini subjekti revizije nijesu ispoštovali sve preporuke DRI. Posebno je ukazano na preporuku koja se odnosi na izvoz neobrađenog drveta i potrebu izmjene odgovarajućih zakonskih i podzakonskih akata u cilju podsticanja izvoza drveta višeg stepena obrade. Ukazano je i na potrebu da se posebna pažnja obrati na izvoz neobrađenog drveta (oblovine) preko posrednika (trećih lica).
- k) Revizijom izvršenom kod Ministarstva ekonomije utvrđeno je da postoje ugovori sa koncesionarima koji nijesu produžavani, a koncesiona naknada nije naplaćivana duži niz godina, što ukazuje na potrebu sagledavanja ovog pitanja od strane Državnog tužilaštva.
- l) Imajući u vidu da je Uprava za šume, shodno nalazu DRI, u postupcima davanja šuma na korišćenje kršila zakonske propise i ugovore, nije vodila ažurno analitičke evidencije po koncesionarima i nije obezbijedila garanciju za plaćanje koncesione naknade i izvršenje drugih obaveza iz ugovora, potrebno je da resorno ministarstvo, pored pojačanog nadzora nad radom Uprave za šume, preduzme mjere da se hitno preispitaju svi koncesioni ugovori.

III U odnosu **na realizaciju pet** skupštinskih zaključaka, od 16. jula 2014. godine, koje je Skupština Gore usvojila povodom razmatranja Izvještaja o radu Komisije za koncesije za 2013. godinu („Sl. list Crne Gore“ br. 31/14)“, kontrolno saslušanje omogućilo je i da se sagleda u kojoj su mjeri realizovani skupštinski zaključci.

Odbor je konstatovao:

Zaključak 1 je realizovan održavanjem ovog kontrolnog saslušanja;

Zaključak 2 koji se odnosio na zahtjev da se pristupi izmjeni Zakona o koncesijama **se realizuje** na način da je utvrđen Nacrt zakona o javno-privatnom partnerstvu kojim se, između ostalog, reguliše i uređuje oblast koncesija i predviđa kvalitetniji nadzor u ovoj oblasti. Nacrtom zakona predlaže se osnivanje nove institucije i to Agencije za investicije Crne Gore koja će preuzeti poslove i zadatke četiri organa, između njih i Komisije za koncesije;

Zaključak 3 kojim se podržavaju nalazi i preporuke DRI date u Izvještaju o reviziji prihoda budžeta po osnovu zaključenih ugovora o koncesijama za korišćenje prirodnih bogatstava u **značajnoj mjeri su realizovani**;

Zaključak 4 kojim je traženo da Vlada u okviru četvrog kvartalnog Izvještaja o sprovođenju Akcionog plana za implementaciju preporuka DRI, obavijesti Skupštinu Crne Gore i o realizaciji preporuka koje se odnose na oblast koncesija, **nije realizovan** i

Zaključak 5 nije realizovan, s obzirom da Komisija za koncesije, kojoj je istekao petogodišnji mandat u septembru 2014. godine, odnosno nova Komisija kojoj je započeo mandat u aprilu 2015. godine, nije podnijela izvještaj Skupštini kako bi se sagledao dotadašnji rad Komisije i efekti nadzora u oblasti koncesija.

Predsjednik Odbora, Aleksandar Damjanović, najavio je, u skladu sa članom 77 Poslovnika Skupštine Crne Gore, podnošenje predloga zaključaka Odbora.

Za izvjestioca Odbora na Skupštini Crne Gore određen je poslanik Aleksandar Damjanović.

PREDSJEDNIK ODBORA
mr Aleksandar Damjanović